

Statens Planteavlsforsøg

Meddelelse nr. 1535

82. årgang

27. marts 1980

Udgivet af Statens Planteavlsudvalg

Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter, Kirstinebjergvej 6, 5792 Årslev

Sorter af lave marværter 1977 og 1978

E. Blankholm

Afprøvningen, som er en fortsættelse af forsøgene udført i 1976–77, medd. nr. 1534, har haft til formål at udpege og anerkende sorter af lave marværter, hovedsagelig egnede til frysning.

Alle sorterne er dog også særdeles velegnede til andre formål, hvor ærter anvendes.

Forsøget er gennemført med 10 sorter, heraf to måleprøver, på Institut for Grønsager, Årslev.

Der har begge år været to såtider: 1 1977 d. 4. og 18. maj og i 1978 d. 14. april og 17. maj.

Sorternes egenskaber er belyst gennem karakterer, udbyttebestemmelser, kvalitetsvurdering samt en tidlighedsberegning. Oplysninger om antal dage fra såning til blomstring og høst er fra begge såtider i 1978.

Alle de afprøvede sorter viste sig at have egenskaber, som gjorde dem velegnede til et eller flere dyrkningsformål – udbytte, udbytteværdi, udviklingstid (tidlige, sene), samt kvalitet eller kombinationer heraf – i 1. og 2. eller 1. eller 2. såtid.

Derfor er alle de indsendte sorter anerkendte som S 79 sorter.

De anerkendte sorter er: 'Despe', 'Elma', 'Femta', 'Gisella', 'Karina', 'Superplus', 'Tristar' og 'Visto'.

Det samlede talmateriale og beskrivelse af de enkelte forsøg vil fremkomme i 58.–59. beretning fra Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter. Beretningen kan rekvireres fra udvalgets kontor, Kirstinebjergvej 6, 5792 Årslev.

Beskrivelse af de anerkendte sorter

'Elma', S 79.

Ejer: *Fa. Helmut Schäfer, Göttingen, Forbundsrep. Tyskland.*

Repr. v. *Odense Konserverfabrik A/S, Middelfartvej 1, 5000 Odense C.*

Er en meget tidligt udviklet, ret kortstrået ært, der blomstrer på 9. node efter ca. 51 dage ved 1. såning og efter ca. 34 dage ved 2. såning. Bælgene er friskgrønne, frøene er ret lyst grønne. Høst ved 1. såning efter ca. 80 dage, ved 2. såning efter ca. 73 dage.

Sorten har givet et middelstort udbytte ved begge såtider af middel til store ærter.

'Karina', S 79.

Ejer: *Nunhem Zaden BV, Haelen, Holland.*

Repr. v. *A/S L. Dæhnfeldt, Havefrø, Postbox 15, 5100 Odense.*

Er en meget tidligt udviklet, ret kortstrået ært, der blomstrer på 10. nodie efter ca. 54 dage ved 1. såning og efter ca. 38 dage ved 2. såning. Bælg og frø er ret lyst grønne. Høst ved 1. såning efter ca. 81 dage og ved 2. såning ca. 69 dage.

Sorten har givet et forholdsvis lille udbytte ved begge såtider af små ærter.

'Visto', S 79.

Ejer: Van Waveren – Pflanzenzucht GmbH, Göttingen, Forbundsrep. Tyskland.

Repr. v. Beauvais-Plumrose, Danmark A/S, Havnegade 19, 5000 Odense C.

Er en meget tidligt udviklet, ret kortstrået ært, der blomstrer på 10. nodie ved 1. såtid og på 12. ved 2. såtid efter ca. 54 og 38 dage. Bælgene er ret mørkt grønne med ret lyst grønne frø. Høst ved 1. såning efter ca. 84 dage og ved 2. såning efter ca. 76 dage.

Sorten har givet et meget stort udbytte af mid- del til små ærter af god kvalitet.

'Despe', S 79.

Ejer: Van Waveren – Pflanzenzucht GmbH, Göttingen, Forbundsrep. Tyskland.

Repr. v. Beauvais-Plumrose, Danmark A/S, Havnegade 19, 5000 Odense C.

Er en middeltidligt udviklet, ret langstrået ært, der ved 1. såtid blomstrer på 13. nodie og ved 2. såtid på 15. nodie efter ca. 62 og 48 dage. Bælgene er ret mørkt grønne med ret lyst grønne frø. Høst ved 1. såtid efter ca. 98 dage og ved 2. såning efter ca. 83 dage.

Sorten har givet et stort udbytte ved både 1. og 2. såtid af forholdsvis store ærter.

'Superplus', S 79.

Ejer: Van Waveren – Pflanzenzucht GmbH, Göttingen, Forbundsrep. Tyskland.

Repr. v. Beauvais-Plumrose, Danmark A/S, Havnegade 19, 5000 Odense C.

Er en middeltidligt udviklet, ret langstrået ært, der ved 1. såtid blomstrer på 15. nodie og ved 2. såtid på 17. nodie efter ca. 67 og 54 dage. Bælgene er ret mørkt grønne med ret lyst grønne frø. Høst ved 1. såtid efter ca. 98 dage og ved 2. såtid efter ca. 82 dage.

Sorten har givet et ret lille udbytte ved 1. såtid og et middel udbytte ved 2. såtid. Ærterne er ret små til små.

'Tristar', S 79.

Ejer: Asgrow International Corporation, Kalamazoo, Michigan, U.S.A.

Repr. v. F.D.B., Frøafdelingen, Godsbanevej 23, 2600 Glostrup.

Er en middeltidligt udviklet, ret kortstrået ært, der ved 1. såtid blomstrer på 13.–14. nodie og ligeledes ved 2. såtid efter ca. 63 og 50 dage. Bælgene er ret mørkt grønne med ret lyst grønne frø. Høst ved 1. såtid efter ca. 98 dage og ved 2. såtid efter ca. 80 dage.

Sorten har givet et meget stort udbytte ved 1. såtid og et særdeles stort udbytte ved 2. såtid af middelstore ærter af fin kvalitet.

'Gisella', S 79.

Ejer: Nunhem Zaden BV, Haelen, Holland.

Repr. v. A/S L. Dæhnfeldt Havefrø, Postbox 15, 5100 Odense.

Er en middeltidligt udviklet, ret langstrået ært, der ved 1. såtid blomstrer på 13. nodie og ved 2. såtid på 14. nodie efter ca. 63 og 53 dage. Bælgene er ret mørkt grønne med ret lyst grønne frø. Høst ved 1. såtid efter ca. 100 dage og ved 2. såtid efter ca. 81 dage.

Sorten har givet et middelstort udbytte ved begge såtider af små ærter af god kvalitet.

'Femta', Hunderup S 79.

Ejer: A/S L. Dæhnfeldt Havefrø, Postbox 15, 5100 Odense.

Er en ret sent udviklet, langstrået ært, der ved 1. og 2. såtid blomstrer på 15. nodie efter ca. 66 og 60 dage. Bælg og frø er ret lyst grønne. Høst ved 1. såtid efter ca. 110 dage og ved 2. såtid efter ca. 89 dage.

Sorten har givet et middelstort udbytte i både 1. og 2. såtid af små ærter af god kvalitet.

I omstående tabel er angivet de vigtigste resultater fra de to års afprøvning.

Afprøvning nr. 06. Lave marvæter 1977 og 1978
 Uddrag af talmateriale for de anerkendte sorter samt måleprøver

	'Elma'	'Ka- rina'	'Visto'	'Despe'	'Super- plus'	'Tri- star'	'Gi- sella'	'Femta'	Måleprøve 'Avola' tidlig	Måle- prøve sildig
<u>Karakterer, optæede frosne ærter:</u>										
Værdi til industribrug 1. såtid	5	4	6	2	4	7	5	6	8	4
Værdi til industribrug 2. såtid	4	3	7	5	6	8	8	6	5	7
Helhedsindtryk 1. såtid	4	5	4	2	3	8	5	7	9	3
Helhedsindtryk 2. såtid	3	4	5	6	7	7	7	5	5	6
Bælgfarve 1. såtid - 9 = mørkest	7	5	8	8	8	7	8	6	7	7
Bælgfarve 2. såtid - 9 = mørkest	6	5	6	8	8	6	6	6	8	7
Frøfarve 1. såtid - 9 = mørkest	5	5	4	4	4	4	4	5	5	4
Frøfarve 2. såtid - 9 = mørkest	3	3	5	4	5	5	4	2	5	5

Mål og optællinger:

Antal nodier til 1. bærende, 1. såtid	9,3	10,2	10,0	12,7	15,0	13,2	12,8	15,3	9,2	14,0
Antal nodier til 1. bærende, 2. såtid	9,3	9,9	11,9	15,4	17,4	13,6	14,0	15,3	9,0	13,9
Antal bælg ved 2. bærende nodie, 1. såtid	1,1	1,3	1,3	1,3	1,7	2,2	1,9	2,7	1,4	1,5
Antal bælg ved 2. bærende nodie, 2. såtid	1,0	1,2	1,4	1,2	1,9	2,0	1,6	1,5	1,0	1,7
cm til 1. bærende nodie, 1. såtid	25	25	24	41	42	41	41	49	36	51
cm til 1. bærende nodie, 2. såtid	28	33	43	74	82	64	80	78	35	70

Udbytte:

Varmeenheder v. tenderometertal (Tv) 110	643	649	697	759	770	774	776	841	613	799
Antal planter pr. m ²	86	79	81	82	66	83	75	75	86	84
Rensede ærter ved Tv 110										
hkg/ha i gns. af såtider	60	42	78	67	55	81	58	52	53	68
hkg/ha 1. såtid	63	52	83	67	50	80	61	50	64	67
hkg/ha 2. såtid	57	32	74	66	60	83	56	55	43	70
Plantemasse t/ha	33	35	41	48	44	47	44	40	28	48

Størrelsesfordeling i pct.:

G I, over 10,2 mm	27	11	25	44	13	18	5	11	21	35
G II, 9,3-10,2 mm	31	23	34	26	22	28	16	24	31	24
M, 8,2-9,3 mm	29	38	29	21	37	33	44	35	37	27
S, 6,0-8,2 mm	13	28	12	9	28	21	35	30	11	14

Tv ved høst:

1. såtid 1977	95	101	95	103	101	101	95	102	98	94
1. såtid 1978	98	99	92	104	100	97	96	103	93	95
2. såtid 1977	108	97	97	89	104	88	95	88	101	93
2. såtid 1978	106	95	96	117	114	103	98	125	97	112

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlfsorsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkskontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1980 80,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

ISSN 0105-6514

Trykt i 7.000 eksemplarer.